ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ „ШКОЛА УСПІХУ“

Лідія Гнатюк

Анотація. Дана стаття про сутність власної технології управління – Школа успіху, яка впроваджується у практику роботи у формі інноваційних педагогічних та управлінських технологій.

Бувають події, які дають імпульс нарешті зробити те, про що мріялося, до чого поступово робилися практичні кроки, але чогось не вистачало для створення чіткої системи організації діяльності, яка б носила більш-менш цілісний і завершений характер.

Для нашої школи такими подіями стали:

- участь у Всеукраїнському конкурсі ***„100 кращих шкіл України 2006“*,** де ми стали лауреатами у номінації **„Школа успіху“**;
- участь директора школи у Всеукраїнському конкурсі „***100 кращих керівників шкіл України 2007“***, лауреата у номінації **„Стратегія та розвиток навчального закладу“**.

Оцінка нашої діяльності – це те „друге дихання“, завдяки якому ми сьогодні є Школою успіху, знаною у багатьох куточках України.

Минув час, тож нині ми з упевненістю можемо презентувати власну технологію управління **– Школа успіху,** яка впроваджується у практику роботи у формі інноваційних педагогічних та управлінських технологій**.**

Її суть - створення школи, в якій будуть виховуватися творчі особистості нового тисячоліття, здатні досягати успіху і відчувати радість і віру у власні сили.

Вона ґрунтується на провідних ідеях зарубіжних та вітчизняних педагогів-новаторів С. Френе, Ш. А. Амонашвілі, В. О. Сухомлинського, О. А. Захаренка, М. П. Гузика, С. П. Логачевської, О. Г. Скориніна, в основі яких - гуманна педагогіка та самовіддана любов до дитини.

В основі інноваційної технології управління навчальним закладом Школа успіху є:

1. ***Системно-цільовий підхід до планування роботи*** школи на принципах гуманізації, демократизації, науковості, практичної спрямованості.
2. ***Творчий підхід до здійснення контролю та керівництва, науково-методичного забезпечення***.
3. ***Спрямування управлінської діяльності на пропаганду та практичне освоєння інноваційних технологій*** усіма учасниками навчально-виховного процесу („Технології інтерактивного навчання“, „ІКТ“, „Особистісно орієнтовані технології“, „Проектні технології“, „Гуманна педагогіка“, „Ситуація успіху“, „Акмеологічні технології управління“).

4. ***Модернізація традиційних і впровадження нетрадиційних форм методичної роботи*** (майстер-класи, ділові ігри, педагогічні гайд-парки, виїзні педради, відеосалони, комунікативні лабораторії, дискусійні клуби, педагогічні вернісажі, лабораторії модернізації управлінської діяльності, практичні поради, тренінги).
5. ***Формування компетентності педагогічних працівників****, стимулювання їх постійного професійного зростання, творчої активності*.
6. ***Створення ефективної системи інформування педагогічних працівників про актуальні проблеми модернізації освіти, нові педагогічні технології, досвід***.
7. ***Вивчення, узагальнення, поширення й упровадження у педагогічну практику досвіду використання інноваційних технологій, сучасних форм організації навчально-виховного процесу*** (творчі поїздки до джерел досвіду, творчі звіти, педагогічні аукціони, творчі лабораторії, відеотеки кращих уроків, методичних заходів, презентації досвіду).

2006 рік став для школи особливим:

- два вчителі стали лауреатами обласного конкурсу „Учитель року“;
- шкільна команда КВН *„Хутор“* стала чемпіоном області;
- колектив школи став лауреатом Всеукраїнського конкурсу „100 кращих шкіл України“.

І ми зрозуміли, що успіх приходить до того, хто його прагне.

Розпочалася клопітка робота над створенням іміджу й наповнення змістом **Школи успіху**.

Цьому сприяла чітко регламентована та адаптована до завдань школи система управлінської діяльності (додаток 1). В її основі – сучасні тенденції освітнього менеджменту: ***управління*, *спів*управління** та ***само*управління**, спрямовані на постійний рух від малого до великого успіху. Ми відмовилися від авторитарного стилю управління й перейшли до партнерства та демократії через делегування повноважень „зверху – вниз“, тобто не робити того, що можуть зробити самостійно заступники, вчителі, учні; через організацію роботи за принципом „ми всі робимо одну справу“; через постійне самовдосконалення.

Управлінська технологія Школа успіху пройшла апробацію часом у нашій школі. А в 2009 році схвалена до упровадження КЗ „Кіровоградський ОІППО імені Василя Сухомлинського“. У нас ніби виросли крила.

Ми розробили **Концепцію розвитку Школи успіху** (додаток 2)**.** За основу взяли акмеологічний підхід до змісту освіти, технологій навчання, виховання й управління, який дозволив нам перевести школу із режиму функціонування у режим розвитку. Розробили **Модель становлення успішного громадянина**, учня-акмеолога, зрілої особистості, лідера, людини з активною життєвою позицією, яка не тільки бачить проблеми, а й уміє знаходити шляхи їх вирішення. Доповнили цю **Модель** так званими **три „К“,** тобто конкретними завданнями на кожному етапі навчання дитини в школі.

Наявність досвідченого, кваліфікованого педагогічного колективу та сучасної матеріальної бази дає змогу активно здійснювати *інноваційну*

діяльність (додаток 3). Організація інноваційних процесів відображена у **Планах розвитку Школи успіху:** *Перспективному плані роботи Школи успіху на 2016/2021 навчальні роки, Перспективному плані роботи Школи успіху над науково-методичною проблемою на 2016/2021 навчальні роки* (додаток 4) та *Річному плані роботи Школи успіху* у розділ „Управління інноваційними процесами".

Реалізації цих завдань сприяє дотримання таких основних принципів роботи**:** забезпечення індивідуалізації навчання; максимальне наближення навчального матеріалу до реалій життя, близьких учням; забезпечення усвідомлення учнями цілісності навколишнього духовного та матеріального світу; формування почуття успіху, віри у свої сили і здібності; знаходження причин невдачі у самому собі; усвідомлення значущості власного „я".

Це ті максимуми, які покладені в основу формування успішного громадянина. Такі підходи дозволяють виявляти творчі здібності, особистісні якості всіх учасників навчально-виховного процесу.

За програмою „**Обдарованість**" у школі створена система і розроблена Структура роботи зі здібними учнями (додаток 5).

У школі запроваджено ряд нововведень, а саме:

1. **Проект** „Шкільні труднощі: проблема адаптації учнів початкової школи".

   Суть проекту: дослідження найбільш типових труднощів, які впливають на соціальну адаптацію молодших школярів.

   У рамках проекту ми запровадили у початковій школі кабінетну систему. Класний керівник викладає читання, мову, математику, решту – вчителі-предметники. Нам вдалося звести на мінімум психологічну несумісність окремих вчителів та учнів, підвищити якість викладання, уникнути, так званих, „другорядних" предметів.
2. **Стимулювання праці учнів**. Ми запровадили *систему відпусток на пільгові канікули* за високі досягнення у навчанні та належне представлення школи на рівні району, області, України.
3. Щорічний шкільний конкурс **„Учень року Школи успіху"**.
4. **Традиції школи**. Це той фундамент, на якому стоїть Школа:
   - *День народження школи* з обов'язковим прийомом до учнівської країни Дивосвіт першокласників,
   - *Свято вшанування здібних учнів*,
   - *Шкільний олімп* (дошка пошани) за певними номінаціями: „Учень року", „Творча особистість", „Гордість школи", „Надія школи", ін.
5. **Звіти директора школи перед громадськістю**, де підводяться підсумки роботи школи, дається оцінка діяльності директора таємним голосуванням. Кращим учням, батькам та вчителям вручаються шкільні ексклюзивні значки, грамоти, вимпели, листи-подяки.
6. Учнівське самоврядування – **учнівська країна ДИВОСВІТ**.

Робота з дітьми всього педагогічного колективу школи базується на таких ***„трьох китах": духовність, інтелект, здоров'я.*** Перший позитивний вплив на

вихованість учнів має учнівське самоврядування – це **учнівська країна ДИВОСВІТ** (додаток 6), яка має свій герб, гімн, прапор, Конституцію. Основні принципи діяльності: *„Самі вирішили – самі зробили – самі відповідаємо”*. Головне завдання - підготовка лідерів, які організовують себе і своїх ровесників на добрі та корисні справи, координують діяльність під час реалізації будь-яких планів та проектів. Так, вже реалізовані проекти „Вибори президента учнівської країни Дивосвіт“, „Шкільна форма“, „Щоденник“. У даний час учні працюють над проектами „Літера „н“ у класному журналі“ та „Створи „обличчя“ школи“.

Зрозумівши, що у швидкозмінному світі дитина не зможе залишатися носієм знань, більшість із яких через декілька років можуть бути просто неактуальними, перевагу надали здоров’язбережним технологіям навчання. Кожен учень має право почуватися у школі комфортно, проявляти й удосконалювати свої здібності.

Стали традиційними дні і тижні здоров’я, Олімпійські уроки, спортивні та туристичні змагання, науково-практичні конференції, фестивалі ДЮП, ЮІДР, екологічних агітбригад, конкурси, екскурсії, велопробіги та ін. Є у нас і свої чемпіони: *Біреш Ілона – чемпіон світу 2012* року із боротьби СУМО; *Візер Данило* – чемпіон України 2014 року із плавання; *Щербила Артем* – головний бомбардир 2016 року по футболу у змаганнях на призи клубу „Шкіряний м’яч“.

Зацікавлені у результатах своєї праці і керівники гуртків, до яких залучено більшу половину дітей школи. Найвищі досягнення мають гуртківці ШТЕМу - команда КВН *„Хутор”*, керівник Чорнопольський С.В. Із 2006 року команда КВН *„Хутор”* є незмінним чемпіоном КВН району, багаторазовим переможцем обласного чемпіонату КВН, призером (2 м.) обласного фестивалю КВН ЮІДР та ДЮП, лауреатом Всеукраїнського фестивалю „Жарт-птиця“ в Одесі й Затоці, переможцем І туру розіграшу Кубка КВН України в Черкасах.

Літопис життєтворчості Школи успіху пише 20 учителів, із них: 2 - вчителі-методисти; 4 – старші учителі; 4 – мають нагрудний знак *„Відмінник освіти України*“, 1 - нагрудний знак *„О.А.Захаренко“*. Ціла плеяда вчителів має почесні педагогічні звання Петрівщини: „Золотий фонд“, „Учитель-авторитет“, удостоєні премії імені В.О. Сухомлинського, О. Г. Скориніна.

Навчаючи дітей, учитель постійно професійно удосконалюється й сам. Сприяє цьому система методичної роботи, що спрямована на розвиток особистості вчителя. Педагоги школи охоче беруть участь у різноманітних професійних конкурсах. Щорічні шкільні конкурси „Учитель року Школи успіху“, „Класний керівник року Школи успіху“ та конкурси вищих рівнів дають змогу досягати кожному своєї вершини (*акме*):

1. Дипломант фіналу Всеукраїнського конкурсу „Учитель року - 2013“ у номінації „Російська мова“ Шарова Н.Я.
2. Лауреати обласних турів Всеукраїнського конкурсу „Учитель року“:
   - у номінації „Директор школи“ я, Гнатюк Л.Г., (де презентувала власну інноваційну технологію управління **- Школа успіху)** 2014;
   - у номінації „Початкові класи“ Плис О.В., 2014;

- у номінації „Музичне мистецтво“ Чорнопольський С.В., 2006, 2013;
- у номінації „Класний керівник року“ Білоус В.Г., 2006.

3. Переможець районного конкурсу „Педагог-організатор року“ 2008, 2013 - Теренюк Т.Б.

Цінною рисою є те, що результатом такої роботи виступає ефект розвитку учнів, а не тільки власне самовдосконалення вчителя в особистому та професійному планах. Такі педагоги - опора в інноваційній діяльності адміністрації, саме вони несуть у школу свіжий подих новизни.

Наша школа є опорною в районі та базовою в області з управлінської діяльності із проблеми: „Управління інноваційними процесами в сучасній школі“ (додаток 7). Її завдання реалізуються через методичні структури районного рівня, які постійно працюють на базі школи: майстер-клас для керівників ЗНЗ; творча група вчителів світової та української літератур; майстер-класи для вчителів музичного мистецтва та початкових класів.

Суттєво змінилися роль і місце батьків в освітній політиці школи. Шкільний простір є максимально відкритим для них (додаток 8). Співпраця школи та сім’ї основана на гуманній педагогіці та партнерстві. Ми підтримуємо тісний взаємозв’язок із батьками та громадськістю через раду школи, піклувальну раду, входження батьків до органів учнівського самоврядування та творчі звіти школи перед громадськістю.

Реалізація обраної інноваційної технології управління Школа успіху сприяла досягненню конкретних результатів у роботі колективу школи:

- **2009 рік** - дипломант обласного етапу Всеукраїнського фестивалю-конкурсу на кращу модель сучасної сільської загальноосвітньої школи;
- **2010 рік** - дипломант Міжнародного форуму акмеологічних навчальних закладів;
- **2011 рік** - 1 місце у Всеукраїнському конкурсі „Я активний освітянин“;
- **2012 рік** - лауреат Всеукраїнського конкурсу „Первоцвіт“;
- **2012 рік** - лауреат IV Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій;
- **2013 рік** - призер (3 місце) обласного конкурсу програм інформатизації навчальних закладів „Школа інформаційного суспільства“;
- **2013 рік** - сертифікат відділу освіти „100% володіння ІКТ“;
- **2014 рік** - лауреат Всеукраїнського конкурсу „Школа XXI століття“.
- **2016 рік** - лауреат Всеукраїнського конкурсу-рейтингу „Школа – джерело талантів“ (бронзовий сертифікат).

Школа успіху сьогодні - це такий собі маленький Всесвіт, але не відокремлений, а доповнюючий загальну схему світобудови. Мікросередовище школи пов’язане із реальним життям сільської громади: ми не відгороджуємо наших вихованців від реального життя односельчан, жителів району, області, України, світу… Педагоги школи включають це життя у свої уроки, позакласну роботу, створюючи єдине поле громадянського виховання.

Л. Г. Гнатюк
директор Петрівської ЗШ І-ІІІ ступенів –
Школи успіху с. Козацьке,
Петрівського району Кіровоградської області